

U S N E S E N Í

Krajský soud v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích rozhodl ve veřejném zasedání konaném dne 10. ledna 2018 o odvolání obžalované [REDAKCE], nar. [REDAKCE] v [REDAKCE], bytem [REDAKCE], proti rozsudku Okresního soudu v Chrudimi ze dne 4. října 2017, č.j. 7T 15/2017 - 825, takto:

*Z podnětu odvolání obžalované se napadený rozsudek podle § 258 odst. 1 písm. d), odst. 2 tr. řádu **zrušuje ve výroku**, kterým byla obžalovaná podle § 85 odst. 2 tr. zákoníku za použití § 48 odst. 4 písm. f) tr. zákoníku uložena přiměřená povinnost spočívající v povinnosti zdržení se neoprávněných zásahů do práv nebo právem chráněných zájmů osob.*

V ostatních výrocích zůstává napadený rozsudek nezměněn.

O d ů v o d n ě n í:

Napadeným rozsudkem byla obžalovaná uznána vinnou zločinem týrání osoby žijící ve společném obydlí podle § 199 odst. 1, 2 písm. d) tr. zákoníku a přečinem maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 2 tr. zákoníku, za což jí byl uložen úhrnný trest odnětí svobody v trvání dvou let, jehož výkon byl podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání tří let za současného vyslovení dohledu. Dále jí byla uložena přiměřená povinnost podrobit se vhodnému programu psychologického poradenství a další přiměřená povinnost spočívající v povinnosti zdržení se neoprávněných zásahů do práv nebo právem chráněných zájmů osob.

Dle skutkových zjištění okresního soudu se jednání, pro které byla uznána vinnou, dopustila tím, že

1)
v období nejméně od měsíce [REDAKCE] roku 2015 do [REDAKCE] 2016, kdy byla policejním orgánem dle § 44 zákona č. 273/2008 Sb. o Policii ČR, ve znění předpisů pozdějších, vykázána ze společného obydlí, v [REDAKCE], okres [REDAKCE], v domě č. p. [REDAKCE] v ulici [REDAKCE], se zvyšující se četností a intenzitou, i za přítomnosti nezletilých [REDAKCE], nar. [REDAKCE], a [REDAKCE], nar. [REDAKCE], zejména psychicky, ale i fyzicky týrala svého druha [REDAKCE], nar. [REDAKCE], vlastníka uvedeného domu, tak, že jmenovaného, převážně při jí bezdůvodně či z malicherných důvodů iniciovaných slovních konfliktech, s četností nejméně 1x za 14 dní, fyzicky napadala údery otevřenou dlaní do obličeje a horní části těla, tahala ho za vlasy takovou intenzitou, až mu vytrhla chumáč vlasů, dne [REDAKCE] 2015 jmenovaného kousla do levé horní

končetiny a způsobila mu zranění, se kterým byl jmenovaný nucen vyhledat lékařské ošetření, dne [REDAKCE] 2016 po výčitkách a příkazu, aby se šel okamžitě oholit, ho slovně a fyzicky napadla údery otevřenými dlaněmi do obličeje, mlátila jmenovaného do hlavy a ramen rolí balícího papíru, házela po jmenovaném obuv, ničila jeho osobní věci i vybavení domácnosti v jeho vlastnictví, kdy takto rovněž dne [REDAKCE] 2016 v době od 13.30 hodin do 13.45 hodin, po předchozí slovní rozepři se jmenovaným, nejprve úmyslným kopem do dveří vedoucích do obývacího pokoje poškodila dolní část dveří v sololitovém opláštění a částečně vyrazila z osazení skleněnou výplň dveří, čímž jmenovanému způsobila celkovou škodu ve výši 1 200 Kč, následně úmyslným hozením skleněnou cukřenkou do obrazovky televize zn. [REDAKCE] způsobila popraskání obrazovky a poškození cukřenky, čímž jmenovanému způsobila škodu v celkové výši 4 600 Kč a poté úmyslným hozením o zeď místnosti poškodila mobilní telefon zn. [REDAKCE], čímž jmenovanému způsobila škodu ve výši 1 500 Kč, vyhazovala mu jeho věci před dům na chodník či na zahradu u domu, jmenovaného hlasitým projevem hanlivě titulovala a ponižovala ho hrubými a vulgárními výrazy, vyhrožovala mu, že mu ze života udělá peklo, požadovala, aby jmenovaný striktně respektoval její požadavky, kdy splnění těchto svých požadavků limitovala termínem, do kdy má vykonat jí nařízenou činnost, spolu s pohrůzkou možných represivních dopadů pro případ neuposlechnutí její výzvy, i přes slovně vyjádřený nezájem ze strany jmenovaného úkorně a za cenu fyzického omezování v pohybu, požadovala po jmenovaném pohlavní styk, k němuž jmenovaný, i přes svůj odpor svolil, neboť se obával jejího chování po odmítnutí jejího požadavku, v případě, že jmenovaný odmítl s ní komunikovat a uzavřel se před ní v pokoji, kopala do dveří vedoucích do tohoto pokoje a dožadovala se osobního kontaktu a hovoru se jmenovaným takovou intenzitou, že jmenovaný byl nucen se tomuto osobnímu kontaktu a komunikaci s ní podvolit a otevřít dveře, aby tak zabránil dalšímu poškozování svého majetku, zpochybňovala otcovství jmenovaného k nezletilému [REDAKCE] a omezovala jmenovaného v kontaktech s jeho nezletilým synem [REDAKCE], a to i kontaktováním matky nezletilého [REDAKCE], kterou hanlivě titulovala, v nočních hodinách jmenovanému znemožňovala odpočinek rozsvěcením světel či v době jeho studia úmyslným zhasínáním světel, po zjištění, že s ní jmenovaný hodlá ukončit svůj partnerský vztah a v důsledku toho po ní požaduje opuštění prostor domu v jeho vlastnictví, ho vydírala tak, že mu odesíláním SMS zpráv s četností i desítek denně vyhrožovala, že ho zničí, že ho připraví o majetek a že jí bude muset platit odškodné, jako prostředek svého nátlaku vůči jmenovanému zneužívala i své těhotenství, se záměrem docílit obnovy soužití se jmenovaným se uchýlovala i k vědomě nepravdivým tvrzením před státními orgány, kdy takto například oznámila dne [REDAKCE] 2016, že ji měl jmenovaný znásilnit, přičemž jmenovaný pocítoval její jednání jako těžké přikopání, které mělo negativní dopad na jeho psychiku, kdy v několika případech byl nucen opustit společné obydlí, uchýlit se ke svému bratrovi a vyhledat odbornou pomoc v intervenčním centru v [REDAKCE],

2)

v období od [REDAKCE] 2016 do [REDAKCE] 2016, z přesně nezjištěných míst České republiky, opakovaně, téměř s každodenní četností, v několika případech i několikrát denně, telefonicky, zasíláním SMS zpráv či prostřednictvím jiných osob, kontaktovala [REDAKCE], nar. [REDAKCE], jehož rovněž žádala, aby stáhl své trestní oznámení na ni a vzal ji zpět k sobě do jeho domu, dne [REDAKCE] 2016, v průběhu správního jednání v budově Městského úřadu v [REDAKCE] a po jeho ukončení i v prostorách mimo budovu městského úřadu, jmenovaného kontaktovala i osobně, kdy mu mimo rámec předmětu správního jednání předkládala fotografie jejího dosud nenarozeného dítěte pořízené při ultrazvukovém vyšetření, ve svých snahách o osobní kontakt se jmenovaným pokračovala i přes to, že jmenovanému byl z důvodu jeho obav z možného setkání

s ní po skončení jednání, nabídnut doprovod strážníkem Městské policie [REDAKCE], což jmenovaný akceptoval, přičemž tohoto svého jednání se dopustila přesto, že jí bylo, k návrhu [REDAKCE], nar. [REDAKCE], usnesením Okresního soudu v Chrudimi ze dne 27. 7. 2016, č. j.: 0Nc 7647/2016-18, vykonatelným téhož dne, nařízeným předběžným opatřením uloženo, aby nevstupovala a nezdržovala se v bydlišti navrhovatele na adrese [REDAKCE], jakož i v jeho bezprostředním okolí - přilehlém veřejném prostranství v okruhu do 50 metrů od domu čp. [REDAKCE], dále, aby se zdržela setkávání s navrhovatelem [REDAKCE], nar. [REDAKCE], a to nejméně ve vzdálenosti 50 metrů od něho a zdržela se též jeho kontaktování jakýmkoliv způsobem, zejména telefonickým, písemným a elektronickým kontaktem a posíláním SMS zpráv, či jiných písemných zpráv a to v období od [REDAKCE] 2016 do [REDAKCE] 2016.

Proti tomuto rozsudku podala odvolání obžalovaná, a to do výroku o vině i do výroku o trestu. Podle jejího názoru došlo k několika významným pochybením, které se následně promítly do celého dalšího procesu i rozhodnutí soudu prvního stupně. Pokud jde o zločin týrání, je pravdou, že žila s poškozeným ve společné domácnosti. Po určitém období, kdy do jejich vztahu zasahovala zejména bývalá manželka poškozeného, začalo docházet k neshodám zejména kvůli návštěvám syna poškozeného z předchozího manželství. Postupně docházelo ke slovním konfliktům a hádkám, které byly nepravdivé. Zvýšený hlas a urážky používali oba dva. Poškozený v některých případech odcházel za svým bratrem, následně se oba usmířili a dál fungovali jako partneři. Je pravdou, že k řadě hádek volali i Policii ČR, přitom šlo o malicherné důvody, kde přítomnost policie byla nedůvodná. S odstupem času se to dá hodnotit jako schválnosti jednoho z partnerů vůči druhému, Fyzické dispozice obžalované oproti poškozenému jsou zcela rozdílné, kdy jasná převaha je na straně poškozeného. V případě, kdy hádka dospěla do stadia, kdy poškozený byl výrazně rozčilený, byla na něm patrná agresivita, vznikal v obžalované důvodný pocit ohrožení a její reakce byla okamžitá a ne zcela kontrolovaná. V jednom případě, kdy jí poškozený chytil rukou pod krkem, jej kousla, v jiném případě jí namáčkl na stěnu a ona se snažila jej udeřit rukou, aby se z jeho jednání vymanila, připustila, že jej chytla i za vlasy, zcela však vylučuje, že by sama na poškozeného bezdůvodně útočila, vždy šlo o reakci na jeho chování. Lze uvést, že značná část konfliktů s poškozeným začala z její strany, když mu vyčítala jeho chování a poškozený na to reagoval nepřiměřeným odporem. Pokud jde o poškození telefonu, ten při hádce po ní hodil poškozený a teprve poté jej hodila ona, k poškození televize došlo jako následek za předchozí zničení poháru, který měla vystavený v pokoji. K vyhození osobních věcí poškozeného došlo pouze v jednom případě jako reakce na vyhození osobních věcí obžalované, když jí poškozený vyhazoval z domu. Obžaloba vychází pouze z tvrzení poškozeného.

V další části odvolání pak obžalovaná poukazuje na osobu poškozeného, který se na jednu stranu choval jako vstřícný partner a na druhou stranu si na ni chodil stěžovat k bratrovi a posléze i na Policii ČR a různé úřady. V době, kdy se dozvěděl, že je obžalovaná těhotná, začal hledat všemožné záminky k tomu, aby se napětí dále zvyšovalo, snažil se jí přesvědčit na potrat, což chápala jako psychický nátlak a vydírání, a na to reagovala výčitkami. Chování poškozeného značně ovlivňovala jeho bývalá manželka a vše pak vyvrcholilo vykázaním obžalované z domu. Následně popisuje okolnosti jejího vykázaní. Po tomto vykázaní se zdržovala na chatě rodičů, kde netekla teplá voda, je zde suchý záchod a životní podmínky nedostačující pro delší pobyt, situaci považovala za zoufalou a chtěla si nějakým způsobem zajistit vydání alespoň základních věcí pro svou potřebu. Poškozený telefonoval s její matkou, dokonce jí opakovaně navštívil, na druhou stranu požadoval prodloužení vykázaní a chodil si stěžovat na Policii ČR. Po jednání na Městském úřadu zcela záměrně požadoval doprovod strážníka městské policie s tím, že má obavu

z přítomnosti obžalované. Promyšlenost jednání poškozeného dokazuje i to, že v současné době, kdy jsou vedena různá civilní řízení, používá poškozený jako důvod svého odmítavého stanoviska k placení výživného i poskytnutí majetkového vyrovnání tvrzení, že se poškozená proti němu dopustila trestné činnosti. Jde tak daleko, že obžalovaná byla na základě posudků z tohoto řízení odebrána i jejich dcera a umístěna do pěstounské péče. Soud by měl znát všechny tyto skutečnosti, aby mohl věc komplexně posoudit a dospět k závěru, zda soužití s poškozeným bylo možné bez vzniku konfliktních situací. Soud se zabýval předešlým vztahem obžalované s [REDAKCE], s nímž vede spor o dceru a zcela mimo zájem soudu zůstala skutečnost, že poškozený se rozvedl, nebyl nijak hodnocen důvod rozpadu jeho manželství ani důvody, pro které měl problém s matkou ohledně podílu na péči o svého syna. Obžalovaná si je vědoma toho, že všechny situace má snahu řešit okamžitě a z toho důvodu reagovala na jednání poškozeného řadou SMS nebo telefonickými hovory. Nesouhlasí s tím, že by se dopouštěla jednání, které by bylo rozdílné, než jakého se vůči ní dopouštěl poškozený. Proto navrhla, aby byl napadený rozsudek zrušen a věc byla vrácena soudu prvního stupně. Navrhla také vyčkání nových znaleckých posudků z opatrovnické věci, popř. zpracování revizního znaleckého psychologického posudku v dané věci.

Krajský soud z podnětu podaného odvolání ve smyslu ustanovení § 254 odst. 1 tr. řádu přezkoumal zákonnost a odůvodněnost těch výroků napadeného rozsudku, které byly odvoláním napadeny, jakož i správnost postupu řízení, jež jeho vydání předcházelo, a dospěl k závěru, že odvolání obžalované je částečně důvodné, avšak z jiných než jí namítaných důvodů.

Skutková zjištění soudu prvního stupně jsou správná a mají oporu v provedeném dokazování. Okresní soud ve věci provedl dostačující a poměrně rozsáhlé důkazní řízení, důkazy vyhodnotil jednotlivě v souladu s tím, co z nich skutečně vyplývalo a své závěry opřel o logické a přesvědčivé úvahy, s nimiž se krajský soud zcela ztotožnil, proto pro stručnost lze na příléhavé odůvodnění rozhodnutí okresního soudu zcela odkázat.

Pokud jde o námitky obžalované uplatněné v podaném odvolání, tyto neshledal krajský soud opodstatněnými. Obžalovaná své jednání doznává pouze částečně, v zásadní části jej popírá a namítá, že se jednalo o vzájemné hádky, přičemž podrobně v odvolání opakuje svou obhajobu z řízení před okresním soudem, kdy ze svého pohledu předkládá svůj náhled na společné soužití a své jednání nepovažuje za jednání trestné. Naopak ze strany poškozeného vše považuje za promyšlené a připravené proti ní, přičemž namítá, že okresní soud vycházel zejména z výpovědi poškozeného a dále vznáší námitky proti znaleckému psychologickému posudku na její osobu, který považuje za nesprávný a domáhá se jeho revize. Je přesvědčena, že odsouzení stojí právě na tomto nesprávném posudku.

Krajský soud je stejného názoru jako okresní soud, že obžalovaná je z jednání pod bodem 1) tak, jak je popsáno ve skutkové větě, usvědčována zejména velice podrobnou výpovědí poškozeného [REDAKCE], který shodně vypovídal jak v přípravném řízení, tak u hlavního líčení a velice podrobně popsal soužití s obžalovanou, a to zejména pokud jde o hrubé a vulgární chování obžalované k němu, přičemž uvedl i konkrétní výrazy, kterými jej obžalovaná častovala, ale zejména pak podrobně popsal nepředvídatelné zlostné výbuchy obžalované, pokud nereagoval na její požadavky tak, jak si ona představovala, popř. něco neudělal hned, když to po něm požadovala, eventuálně to udělal po svém. Popsal i následné zlostné chování obžalované a ničení jeho věcí, ať již jde o televizor, ovladač, mobilní telefon, apod. jak vyplývá z jeho

podrobné výpovědi. S chováním obžalované si nevěděl rady, její výbuchy byly neočekávané a nepředvídatelné, působily mu stres, neboť nevěděl, kdy nastanou a jak se obžalovaná zachová, zda nebude dále ničit jeho osobní majetek. Také se vyjádřil i k fyzickým útokům ze strany obžalované.

Poškozený se jednoznačně vyjádřil v tom směru, že mu její chování velmi vadilo, ubližovalo, ponižovalo jej, byl ve stresu a v psychické nepohodě, raději utíkal z domu ke svému bratrovi, cítil bezradnost a chování obžalované vnímal jako těžké příkoří. Obžalovaná jej také stále kontaktovala SMS zprávami či telefonickým hovorem, měla neustále námitky vůči jeho bývalé manželce i vůči jeho synovi [REDAKCE] z prvního manželství. Sám přitom označil vztah se svou bývalou manželkou za bezproblémový, syn k němu jezdil, avšak obžalované jeho bývalá manželka vadila, psala jí SMS, urážela ji, hanlivě se o ní vyjadřovala a poté, kdy jí napsala SMS, že [REDAKCE] bude u nich ubližováno, tak se s bývalou manželkou domluvili na tom, že k němu [REDAKCE] jezdit nebude a pokud jej bude chtít vidět, tak někde jinde. Stejně skutečnosti potvrdila i svědkyně [REDAKCE], čímž bylo jednoznačně vyvráceno tvrzení obžalované, že by to byla právě [REDAKCE], kdo měl ovlivňovat její vztah s poškozeným. Naopak to byla ona, kdo bývalou manželku poškozeného nemohl vystát a dělal kvůli tomu v rodině zle, a to nejen v rodině poškozeného, ale i jeho bývalé manželky, dokonce na ní měla poslat sociální pracovníci. I z toho je zřejmé, jaký přístup měla obžalovaná k rodině poškozeného i k němu samotnému, když nebyl ochoten zřejmě přerušit veškeré kontakty s bývalou manželkou a hlavně měl zájem o to stýkat se se synem. Obdobně pak obžalovaná reagovala i nyní, kdy v podstatě to byla ona, kdo dohnal poškozeného k tomu, aby se dostavil na sociální odbor a začal řešit styk se synem, kterému měla údajně bývalá manželka bránit, čemuž se však sám nedivil. Obžalovaná se tak snažila zpřetrhat veškeré vazby poškozeného na předchozí rodinu a ublížit jeho vztahu k vlastnímu synovi.

Byť znalkyně z oboru psychologie poukázala ve svých závěrech na skutečnost, že události, které poškozený popisuje, lze považovat za reprodukci skutečně prožitých událostí pouze parciálně, neboť si na řadu věcí nepamatuje, v situacích, kdy probíhaly konflikty, byl v emočním napětí, ve stresu, proto si některé detaily nepamatuje, přesto lze s ohledem na další provedené důkazy dospět k závěru, že až tak výrazné zkreslení reality ze strany poškozeného prokázáno nebylo, ba naopak, jeho výpověď byla řadou dalších provedených důkazů potvrzena. Znalkyně se také vyjádřila k určité emoční závislosti poškozeného na obžalované, uvedla, že on není primárně agresivní, reaguje spíše obrannými mechanismy, jako je potlačení, rezistence či stažení, kdy on mlčí, nereaguje anebo až po delší době může reagovat použitím afektů s projevy agrese, ale primárně agresivní není. Nezjistila u něho ani žádné známky pomstychtivosti, spíše bezradnosti a nerozhodnosti. V oblasti emoční je pak poškozený nerozhodný, je fixovaný na syna.

Poškozený se se svými problémy a s tím, jak se k němu obžalovaná chová, svěřil svému bratrovi a švagrové, kteří ve svých výpovědích dané skutečnosti potvrdili, přičemž popsali i situace, jimž byli osobně přítomni, kdy i před nimi se chovala obžalovaná k poškozenému agresivním a útočným způsobem a dokonce se snažila použít paralyzér. Dále však byli vyslechnuti i svědci z řad krizových intervenčních center či odboru sociální péče, s nimiž poškozený rovněž hovořil, popsal jim soužití s obžalovanou, s níž si nevěděl rady, byl vyčerpaný, nechtěl ve vztahu dále setrvávat, bál se jí, přesto nebyl schopen vztah ukončit, což by korespondovalo právě s jeho emoční závislostí na obžalované, která ho velmi přitahovala. Jeho vztah k ní byl nevyvážený, plný vnitřních rozporů, kdy byl bezradný a nevěděl si s ní rady. Její chování mu však velmi ubližovalo,

proto raději opakovaně z domu utíkal, dokonce si schovával své věci u svých rodičů či u bratra, aby mu je obžalovaná nerozbila. I svědkyně [REDAKCE] ve své výpovědi uvedla, že o problémech v soužití s obžalovanou věděla od jeho příbuzných, dokonce i jí [REDAKCE] uvedl, že se bál, že obžalovaná na poškozeného strašně křičela, že se hádali a pak přijela Policie ČR.

O zásazích Policie ČR jsou ve spise rovněž záznamy, nelze přehlédnout ani ten, kdy obžalovaná neváhala oznámit, že byla poškozeným znásilněna, přičemž své oznámení vzala posléze zpět, že to nebyla pravda. Pokud byla obžalovaná schopna řešit problémy ve vztahu takto závažným obviněním, pak to svědčí o tom, že byla schopna použít všech prostředků k tomu, aby dosáhla svého a poškozeného svým způsobem zničila. Byla to ona, kdo byl ve vztahu dominantní a značně agresivní, poškozený, jak plyne z psychologického posudku, byl na obžalované emočně závislý, nebyl schopen rázného a adekvátního řešení, raději se stáhnul, odešel z domu, popř. nereagoval a pokud reagoval, mohlo to být ojedinele provázeno určitými afekty jako reakce na chování obžalované. Ta chtěla, aby vše bylo po jejím, aby se vše hned vyřešilo a pokud po jejím nebylo, nebo pokud poškozený hned nereagoval, následoval výbuch hněvu, kdy vulgární projevy pak v několika případech dokázala obžalované provázet i fyzickými útoky na poškozeného. O kousnutí hovoří nejen poškozený, ale je zadokumentováno i lékařskou zprávou. Stejně tak o návštěvách poškozeného v krizovém intervenčním centru, jakož i na sociálním odboru existují záznamy, které jsou součástí spisu a pouze deklarují bezmocnost poškozeného, který hledal pomoc nejen v rodině, ale i u odborníků, neboť si s obžalovanou nevěděl rady a cítil se psychicky vyčerpan.

O způsobu chování obžalované pak poměrně zásadně vypovídá i svědek [REDAKCE], bývalý druh obžalované, který v podstatě popsal chování a jednání obžalované ve shodě s tím, jak to nyní popisuje poškozený. I v tomto případě se chovala obžalovaná násilnický, slovně jej napadala, hrozila udáním ze znásilnění a i on při afektovaném chování obžalované odcházel, což mu doporučil psychiatr, také potvrdil rozbíjení vybavení domácnosti, křik, facky, kousnutí, dokonce i v jednom případě na něho vzala obžalovaná nůž. I jemu psala opakovaně obžalovaná SMS, dokázala jich poslat 7.500 za rok. I z tohoto vyjádření svědka pak lze dovozovat, že výpověď poškozeného odpovídá realitě, nejde o smyšlené ani cílené jednání z jeho strany a již vůbec ne připravované, jak se snaží obžalovaná namítnout.

Ze shora citovaných výpovědí svědků, ale i zpráv odborníků, ale i ze samotného vyjádření poškozeného vyplývá, že poškozený velmi úkorně vnímal chování obžalované k němu, které řešil nejen tím, že se svěřoval svým nejbližším, hlavně bratrovi, ke kterému velmi často odcházel, ale snažil se kontaktovat i odborné orgány, a i jim si stěžoval na chování obžalované. Z toho je patrné, že se ho chování obžalované velmi dotýkalo a že potřeboval odbornou pomoc.

I znalkyně PhDr. Věra Tomášová ve svém posudku, který zpracovávala ohledně poškozeného, uvedla, že jednání obžalované působilo na poškozeného negativně, vyvolávalo v něm napětí, emoční labilitu a stres, byť u něho nebyly prokázány závažnější psychické obtíže, ani syndrom týrané osoby či projevy posttraumatické stresové poruchy. Tyto skutečnosti však nejsou rozhodné pro posouzení daného skutku jako zločinu týrání, neboť nejsou nutným následkem takového jednání.

Všechny shora uvedené skutečnosti a důkazy jednoznačně svědčí pro závěr, že k danému jednání v intenzitě popsané ve skutkové větě skutečně docházelo. Soužití obžalované a

poškozeného nebylo rozhodně idylické, měli partnerské problémy, které nebyli schopni s ohledem na své osobnosti řešit, přičemž dominantní ve vztahu byla obžalovaná, zatímco poškozený se jevil spíše jako submisivní, který byl na obžalované emočně závislý a s chováním obžalované si nevěděl rady, proto vyhledal i pomoc odborníků.

Také nelze přehlédnout závěry znaleckého posudku Mgr. Lenky Čermákové, která zpracovávala psychologický posudek na obžalovanou a vůči kterému měla obžalovaná výhrady. Krajský soud však nemohl přisvědčit námitkám obžalované v tom směru, že by bylo nutné zpracovávat nový znalecký posudek, popř. vyčkat zpracování znaleckých posudků z opatrovnické věci. Předně v opatrovnickém řízení se řeší schopnost obžalované starat se o své dítě, není tedy zaměřen tak, jak je tomu v trestním řízení a osobnost obžalované pak hodnotí soud na podkladě důkazů, které má k dispozici, přičemž jedním z důkazů je právě i psychologický posudek na její osobu, který však rozhodně není důkazem jediným. V tomto případě není rozhodující, že se obžalované nelíbí závěry daného posudku, ale rozhodující je, že znalkyně postupovala tak, jak měla, provedla podrobný rozbor osobnosti obžalované za použití konkrétních odborných metod, na které v posudku poukazuje, měla k dispozici obsah spisového materiálu a navíc posudek zpracovávala spolu s další znalkyní z oboru psychiatrie MUDr. Evou Čáповou, proto lze odmítnout námitky obžalované, že by daný posudek vycházel jen z toho, co uváděl poškozený a nikoliv z toho, co uváděla ona. Znalci ani nepřísluší hodnocení výpovědí jednotlivých osob, nicméně závěry tohoto posudku zapadají do rámce ostatních provedených důkazů, tedy i toho, jak osobnost obžalované vylíčil nejen poškozený, ale i svědek [REDAKCE], jak chování obžalované popisovali svědci a jak to vyplývá i z listinných podkladů, které jsou ve spise založeny právě i z období, kdy žila obžalovaná s panem [REDAKCE]. Proto krajský soud odmítl důkazní návrhy obžalované jako nadbytečné, kdy důvody pro dočasné odebrání dítěte v rámci opatrovnického řízení jistě nemají podklad v trestním řízení, které v té době nebylo ani pravomocně skončeno, ale vycházejí z důkazů, které má k dispozici opatrovnický soud, který rozhoduje na podkladě toho, zda a jak je obžalovaná schopna zajistit péči o své dítě. V trestním řízení totiž není stíhána proto, že by týrala vlastní dítě, ale jde o týrání bývalého druha. Proto nebylo třeba vyčkávat na znalecké posudky z opatrovnického řízení, které navíc dosud ani nebyly zadány a jejichž zadání v takovém typu řízení směřuje do oblasti schopnosti péče obžalované se postarat o své dítě.

Jak poté vyplývá ze závěrů psychologického znaleckého posudku v této věci, tak to v podstatě odpovídá tomu, jak chování obžalované i její osobnost vykreslili ve svých výpovědích svědci [REDAKCE] a [REDAKCE]. Obě znalkyně, jak Mgr. Lenka Čermáková, tak MUDr. Eva Čáповá dospěly shodně k závěru, že obžalovaná trpí poruchou osobnosti, a to emočně nestabilní poruchou osobnosti s projevy emočně nestabilními a narcistickými, dominují sklony ke zvýšené agresivitě, egocentrismu, nezdrženlivosti a impulzivitě, převažují rysy cholerické. V partnerských vztazích je obžalovaná velmi egoistická, dominantní, majetnická a žárlivá, senzitivně vztahovačná až paranoidní, přičemž má potřebu ovládat druhé, vystupuje konfrontačně a majetnický. Ve svém jednání je nepředvídatelná, kdy nálady a emoční stavy se u ní proměňují bez výrazného ohledu na působící vnější vlivy. Vyžaduje zvláštní privilegia a ohledy, které si vynucuje vydíráním, vyhrožováním, ponižováním, zastrašováním a agresí. Navíc na své jednání nemá ani sebekritický náhled a sama sebe vnímá jako oběť. Zjištěná porucha osobnosti je celoživotní a nelze ji nikterak vnějšími terapeutickými zásahy ovlivnit, Obžalovaná by se měla učit sama se sebou pracovat, učit se sebekontrolu a předcházet neovladatelnému afektu, do kterého se dostává díky své impulzivitě. Psychologické poradenství by tak bylo v zásadě možné, ale podmínkou je motivace obžalované. I

MUDr. Čápková doporučila spolupráci s psychiatrem. Také uvedla, že lze předpokládat, že obžalovaná bude vše negativní proti své osobě relativizovat, bagatelizovat či popírat.

Právě i závěry obou těchto posudků v kontextu se shora zmíněnými důkazy jen dokreslují osobnost obžalované, která se v rámci své obhajoby a nyní i námitek uplatněných v podaném odvolání skutečně staví do role oběti, která se bránila atakům poškozeného a neváhala k tomu použít i prostředků smyšleného obvinění poškozeného, aby dosáhla svého cíle. Dále lze uzavřít, že i toto hodnocení osobnosti obžalované v kontextu pak s dalšími shora zmíněnými důkazy jednoznačně svědčí pro závěr, že se obžalovaná k poškozenému chovala způsobem, který je popsán ve skutkové větě, a to značně hrubě, vulgárně s výraznými ponižujícími prvky a neváhala použít ani fyzické násilí. Z těchto důkazů proto lze dovodit, že poškozený rozhodně nezkresloval realitu ve svůj prospěch, neboť řada jednání a způsobů chování obžalované vyplývá i z dalších důkazů, nejenom z výpovědi poškozeného.

Jak správně konstatoval okresní soud a jak plyne z ustálené judikatury, za „týrání“ je považováno takové jednání pachatele, které se vyznačuje zlým nakládáním buď s osobou blízkou, nebo jinou osobou, s níž pachatel žije ve společném obydlí, jímž pachatel se zřetelem k formě použitého násilí a jeho následkům projevuje hrubší stupeň necitelnosti a bezohlednosti, takové jednání se vyznačuje určitou trvalostí popřípadě i soustavností, přičemž se nevyžaduje, aby blízké osobě vznikla újma na zdraví, ale musí jít o jednání, které blízká osoba pro jeho hrubost, bezohlednost nebo bolestivost pocítuje jako těžké příkoří (viz rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR, sp.zn. 2 Tz 1/83).

V tomto konkrétním případě je nepochybné, že obžalovaná se opakovaně ve vztahu k poškozenému dopouštěla naprosto hrubého a necitelného jednání po verbální stránce, když jej v četných případech bezdůvodně či vlivem malicherné záminky slovně napadala, ponižovala jej vulgárními nadávkami a urážkami, neustále jej obtěžovala zasíláním velkého množství SMS zpráv, dožadovala se jeho bezprostřední reakce, nevhodně se vyjadřovala na adresu jeho bývalé manželky a syna, rozbíjela jeho osobní věci, fyzicky jej napadala, přičemž tímto jednáním mu způsobovala zejména psychickou újmu a stres. Její jednání poškozený vnímal velice úkorně, bál se, co bude následovat, nevěděl si rady, vyhledával pomoc odborníků a raději utíkal z vlastního domu.

Vzhledem ke shora naznačené definici „týrání“ lze tedy uzavřít, že se v tomto případě nejednalo pouze o nevhodné a zavrženíhodné jednání, nebo partnerské neshody, ale v řadě případů šlo o jasné vymezení role agresora na straně obžalované a role oběti na straně poškozeného. Ten nebyl schopen se vzhledem ke svému osobnostnímu nastavení agresivnímu verbálnímu chování obžalované účinně bránit, byl opakovaně slovně atakován, ponižován, její nevhodné a časté ataky snášel, byť mu způsobovaly především psychickou újmu a nepochybně musel chování obžalované pocítovat jako těžké příkoří a velké ponížení, žil také v neustálém stresu z nepředvídatelného chování a reakcí obžalované. Krajský soud souhlasí s názorem okresního soudu, že chování obžalovaného vykazuje znaky domácího násilí, a to v řadě jeho forem, především psychické, fyzické, emoční a sexuální. Rozhodně nešlo jen o běžné partnerské neshody, kdy to byla právě obžalovaná, který vlivem své osobnosti a zejména pak vlivem zvýšené agresivity a impulzivity nebyla schopna své jednání ovládat a korigovat a vyvolávala časté neshody a hádky, které mnohdy končily hrubým a vulgárním napadením poškozeného a v několika případech i fyzickým napadením, popř. rozbíjením věcí z majetku poškozeného. Skutečnost, že u

poškozeného nebyl zjištěn syndrom týrané osoby, ještě neznámá, že se o týrání nejednalo, neboť každá osobnost snáší takové ataky různě, proto ani dané skutečnosti nelze hodnotit v kontextu toho, že by o domácí násilí šlo. Ani zákon nestanoví jako nutnou podmínku skutečnost, že by u poškozeného musel být zjištěn syndrom týrané osoby. Přitom i ze závěrů znaleckého posudku z oboru psychologie zpracovaného na poškozeného vyplývá, že jednání obžalované na něho působilo negativně, vyvolávalo v něm napětí, emoční labilitu a stres.

Pokud jde o délku doby, po kterou mělo k jednání obžalované docházet, jak bylo naznačeno již výše, tak soudní praxe považuje za rozhodující pro posouzení tohoto znaku nejen celkovou dobu týrání, ale přihlíží i ke konkrétnímu způsobu provedení činu, intenzitě týrání, jeho četnosti, apod., přičemž v závislosti na konkrétních okolnostech není vyloučeno, aby i doba několika měsíců naplnila tento zákonný znak. V daném případě bylo chování obžalované velmi časté, intenzivní s projevy necitelnosti i hrubosti ve vztahu k poškozenému, který byl po dobu více jak jednoho roku vystaven týrání ze strany obžalované.

Obžalovaná jednala v úmyslu minimálně nepřímém ve smyslu ustanovení § 15 odst. 1 písm. b) tr. zákoníku, neboť se chovala způsobem, kdy mohla být srozuměna s tím, že její jednání může poškozený vnímat úkorně, přesto ve svých názorech nepolevila, chování nezměnila a její jednání pak velmi nepříznivě působilo zejména na psychiku poškozeného. Pokud obžalovaná nepříznivě působila zejména na psychickou stránku poškozeného, ale i na jeho tělesnou stránku, je třeba takové jednání považovat za týrání blízké osoby žijící s ním ve společném obydlí a takové jednání naplňuje všechny zákonné znaky tohoto zločinu a obžalovaná si mohla být následků svého jednání velmi dobře vědoma, o to spíše, když věděla, jak dopadl její předchozí vztah, kde se chovala naprosto stejně. Okresní soud proto správně právně kvalifikoval dané jednání jako zločin týrání osoby žijící ve společném obydlí podle § 199 odst. 1, 2 písm. d) tr. zákoníku.

Pokud jde o skutek pod bodem ad 2), k tomu se obžalovaná doznala a její doznání je v souladu s výpovědí poškozeného, ale i s listinnými důkazy. Obžalovaná proti tomuto skutku až tolik nebrojila, pouze poukazovala na to, že i jí poškozený kontaktoval prostřednictvím matky, vesměs se jednalo o předání jejích věcí a řešení otázek souvisejících s těhotenstvím. Nicméně i přes ojedinělé kontakty poškozeného s ní, to byla právě ona, kdo jej v rozhodném období kontaktoval prostřednictvím SMS zpráv, ale i telefonicky, ačkoliv věděla, že to má rozhodnutím soudu zakázané, přesto tak vědomě činila a kontaktu s poškozeným se domáhala. Její povinností bylo vyvarovat se jakéhokoli kontaktu s poškozeným, tudíž neměla reagovat ani na jeho případné kontakty a věc řešit právní cestou. Kromě toho při jejím vykazání z domu měla i své známé, kteří jí stěhovat pomáhali, proto si mohla všechny nejnnutnější věci nepochybně vzít a pokud potřebovala něco jiného, měla to řešit cestou Policie ČR, popř. pomocí soudu, který dané rozhodnutí vydal, ale ne způsobem, který zvolila obžalovaná. Obžalovaná svou obhajobu u veřejného zasedání pak zaměřila hlavně na své těhotenství, na společnou dceru a chování poškozeného, avšak skutečnosti, o kterých hovořila, se týkají jiného než žalovaného období, je to období ex post, které není předmětem tohoto trestního řízení. Pokud se obžalované nezdá chování poškozeného, jak sama uvedla, podala trestní oznámení, a je věcí orgánů činných v trestním řízení, jak s daným oznámením naloží a jak jej posoudí. Nicméně jde o řešení jejich sporu ohledně narozené dcery, které je především věcí opatrovníckého a nikoliv trestního řízení. Proto dané námitky nemohl krajský soud akceptovat, když nemají vztah k žalovanému období.

Okresní soud pak i toto druhé jednání správně právně kvalifikoval jako přečin maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 tr. zákoníku, neboť obžalovaná cíleně mařila rozhodnutí soudu tím, že opakovaně kontaktovala poškozeného, ačkoliv to měla zakázané. I v tomto případě lze shledávat minimálně nepřímý úmysl dle § 15 odst. 1 písm. b) tr. zákoníku, neboť obžalovaná dobře věděla, že nesmí kontaktovat poškozeného, přesto tak činila a byla tak minimálně srozuměna s tím, že porušuje zájmy chráněné trestním zákoníkem na dodržování vydaných soudních rozhodnutí.

Pokud jde o uložený trest, ani v případě tohoto výroku odvolací soud neshledal žádné pochybení. Okresní soud respektoval všechny zásady pro ukládání trestu uvedené v § 39 tr. zákoníku, a pokud uložil trest odnětí svobody v trvání dvou let, jehož výkon podmíněně odložil na zkušební dobu tří let za současného vyslovení dohledu, pak nelze hovořit o tom, že by takový trest byl s přihlédnutím k povaze a závažnosti jednání obžalované, ale i s přihlédnutím k hodnocení její osoby, k jejím osobním, rodinným a majetkovým poměrům, s přihlédnutím ke způsobu života obžalované a možností její nápravy, ale i s přihlédnutím k polehčujícím a přitěžujícím okolnostem, jako trest nepřiměřeně přísný.

Obžalované svědčí polehčující okolnost částečného doznání a dosavadního řádného života, přitěžující okolností je spáchání více trestných činů. Proto, pokud okresní soud uložil výchovný trest na spodní hranici zákonné trestní sazby, který podmíněně odložil na odpovídající zkušební dobu tří let, rozhodně takový trest nelze považovat za nepřiměřený či dokonce přísný. Uložení dohledu je s ohledem na uložení zvláštní podmínky a povinnosti obžalované podrobit se vhodnému programu psychologického poradenství zcela na místě, neboť může dohlížet na chování obžalované v průběhu zkušební doby, jakož i zajistit právě plnění uložené přiměřené povinnosti. Okresní soud vycházel ze závěrů znaleckých posudků z oboru psychologie a psychiatrie, které se shodovaly v tom, že by bylo vhodné, aby se obžalované takovému psychologickému poradenství podrobila, byť větší efekt by mělo dobrovolné, nicméně z hlediska osobnosti obžalované je zřejmé, že tato by dobrovolně na žádné poradenství nedocházela, proto okresní soud s ohledem na zjištěné skutečnosti, kdy hrozí i případně recidiva obdobného jednání, správně uložil tuto přiměřenou povinnost, která by měla motivovat obžalovanou k tomu, aby se snažila se svou osobností pracovat a naučila se své emoce ovládat.

Nicméně krajský soud dospěl k závěru, že není na místě ukládání další přiměřené povinnosti, kterou okresní soud rovněž uložil, a to povinnosti spočívající v povinnosti zdržet se neoprávněných zásahů do práv nebo právech chráněných zájmů osob. Jde sice o citaci textu zákona, avšak není konkretizováno, co tím okresní soud zamýšlel, zda se mělo jednat o zdržení se neoprávněných zásahů jen ve vztahu k poškozenému, popř. dalším osobám a kterým. Okresní soud to v odůvodnění svého rozhodnutí také blíže nespecifikoval, daný výrok se v této podobě jeví nevykonatelným, proto krajský soud daný výrok zrušil jako nadbytečný, neboť obžalovaná s poškozeným již spolu nežijí a není třeba v tomto směru jejich případné kontakty nějakým způsobem upravovat. Je nepochybné, že jako rodiče společné dcery budou muset do budoucna řešit určité problémy a pak takovéto omezení by bylo nevykonatelné.

Správným byl shledán i výrok o náhradě škody, který žádná ze stran odvoláním nenapadla. Obžalovaná svým jednáním způsobila rozbitím věci poškozenému škodu, výše škody byla v řízení prokázána odborným vyjádřením, poškozený se včas a řádně s nárokem připojil, proto okresní soud správně o daném nároku rozhodl ve výši, která byla prokázána a co do zbytku

odkázal poškozeného na řízení občanskoprávní. Pokud jde o další výrok, jímž byl poškozený odkázán se svým nárokem na náhradu nemajetkové újmy na řízení občanskoprávní, ani tento výrok nebyl odvoláním napaden, krajský soud neměl důvod jej přezkoumávat, navíc jej shledal správným.

S ohledem na shora uvedené skutečnosti proto krajský soud zrušil rozsudek okresního soudu pouze ve výroku o uložení přiměřené povinnosti spočívající v povinnosti zdržení se neoprávněných zásahů do práv nebo právem chráněných zájmů osob, přičemž v ostatních výrociích ponechal napadený rozsudek nezměněn.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí **není** další řádný opravný prostředek přípustný.

Nejvyšší státní zástupce a obviněný však mohou proti tomuto rozhodnutí podat dovolání. Obviněný může dovolání podat pouze prostřednictvím obhájce. Dovolání se podává u okresního soudu, který rozhodl ve věci v prvním stupni, a to do dvou měsíců od doručení rozhodnutí, proti kterému dovolání směřuje. Navrácení lhůty k podání dovolání není přípustné. Dovolání jen proti důvodům rozhodnutí není přípustné.

O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud ČR v Brně.

V dovolání musí být vedle obecných náležitostí podání (§ 59 odst. 3 tr. řádu) uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu i z jakých důvodů napadá a čeho se odvolatel domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí dovolacího soudu s odkazem na zákonné ustanovení § 265b odst. 1 písm. a) až l) nebo § 265b odst. 2 tr. řádu, o které se dovolání opírá. Nejvyšší státní zástupce je povinen v dovolání uvést, zda jej podává ve prospěch nebo v neprospěch obviněného.

Rozsah, v němž je rozhodnutí dovoláním napadáno a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání.

V Pardubicích dne 10. ledna 2018

JUDr. Šárka Pfeiferová v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:

██████████